

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr VI/45/07
Rady Gminy w Unisławiu
z dnia 23 lipca 2007 r.

PLAN ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI
RACINIEWO

Raciniewo, lipiec 2007 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Analiza zasobów sołectwa	10
3. Analiza SWOT	12
4. Wizja rozwoju wsi	13
5. Arkusz planowania	14
6. Harmonogram wdrażania planu i zarządzanie	15

1. Wstęp

Wieś Raciniewo jest usytuowana w środkowej części województwa Kujawsko-Pomorskiego, w powiecie chełmińskim. Sołectwo Raciniewo położone jest w zachodniej części gminy Unisław. Raciniewo zamieszkuje 700 osób (stan na dzień 31.12.2006 r.)

Celem opracowania Planu rozwoju miejscowości Raciniewo jest sformułowanie strategii rozwoju wsi, a przedmiotem jest:

- ✓ analiza zasobów sołectwa,
- ✓ analiza korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych sołectwa, oraz potencjalnych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców,
- ✓ wizja rozwoju wsi,
- ✓ priorytety rozwojowe, cele i projekty.

Sołectwo musi dysponować Planem rozwoju miejscowości w celu wykorzystania w pełni istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków zewnętrznych i funduszy strukturalnych.

2. Analiza zasobów wsi

Analizę zasobów wsi opracowano na podstawie danych statystycznych oraz informacji zgromadzonych przez mieszkańców na arkuszach analitycznych. W analizie brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze,
- środowisko kulturowe,
- dziedzictwo historyczne i religijne,
- obiekty i tereny,
- gospodarka i rolnictwo,
- sąsiedzi i przyjezdni,
- instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

2.1. Środowisko przyrodnicze

Według podziału fizyczno-geograficznego Raciniewo znajduje się w obrębie Pojezierza Chełmińskiego. Rzeźba terenu została ukształtowana w czasie ostatniego zlodowacenia skandynawskiego i wykazuje klasyczne cechy krajobrazu młodoglacjalnego.

W południowej i południowo-zachodniej części gminy lasy położone w obrębie Raciniewa prawie w całości są uznane jako lasy ochronne dla Unisławia i całego obszaru „Basenu Unisławskiego” (w nomenklaturze leśnej są to lasy w odległości do 10 km od granic administracyjnych Unisławia). W obrębie Raciniewa wydzielone są także lasy glebochronne i wodochronne. Lasy masowego wypoczynku i turystyki występują zarówno w południowej części gminy jak i w otoczeniu krawędzi erozyjnej „Basenu Unisławskiego”. Lasy te nie należą obecnie do kategorii lasów ochronnych.

Na terenie miejscowości znajdują się dwa pomniki przyrody:

- dąb w leśnictwie Raciniewo (o obwodzie 576 cm, wysokości 20 m, liczący 400 lat),
- aleja 113 drzew (79 lip, 18 klonów, 4 jesiony, 8 dębów, 3 kasztanowce i 1 jawor), podlegają ścisłej ochronie konserwatorskiej.

W Raciniewie istnieje park dworski, który podlega ochronie konserwatorskiej i jest wpisany do rejestru zabytków. Zabytkowy park jest autonomicznym dziełem sztuki o wartościach historycznych i naukowych.

Raciniewo położone jest na wysoczyźnie morenowej na poziomie 90,0 – 93,0 m n.p.m.

Część miejscowości Raciniewo znajduje się w obszarze Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego, który został utworzony na mocy Zarządzenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 144/03 z dnia 21 maja 2003 roku z Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Wisły w Świeciu.

2.2. Dziedzictwo historyczne, kulturowe i religijne

Historia Raciniewa sięga wieków średniowiecznych. W zbiorach toruńskich znajduje się z Raciniewa fibula brązowa pozwalająca przypuszczać, że tu istniały groby rzędowe. Nie jest rozstrzygnięte, czy w dokumencie z roku 1224 i 1231 Rasin albo Raszyn czy Raciniewo.

W starych dokumentach zowie się Raciniewo ponadto:

Raczigenze 1410 Ratzgnitte Ruchendorf

Raczignife 14010 Radtschyneff Rackendorf Rachendorf

Za czasów krzyżackich należało Raciniewo do wójtostwa unisławskiego. Około 1423-1424 stanowiło własność rycerską, Konrad Prusie ma 13 łanów, Otto Głanów Bertold 16 łanów, każdy z nich ma obowiązek do służby w zbroi lekkiej w czasie wypraw krzyżackich. W roku

1457 występuje Mikołaj z Raciniewa, rycerz ziemi chełmińskiej, a w 1345 wymieniony jest Ebherd z Raciniewa.

W czasach Prus Królewskich (1466-1772) Raciniewo należały do ziemi chełmińskiej w województwie chełmińskim. W 1570 r. występuje Feliks Raciniewski, właściciel Raciniewa i Głazewa, posiada 8 łanów. W tym samym czasie Jerzy Raciniewski, też właściciel Raciniewa i Głazewa posiada 16 łanów ziemi. Raciniewscy byli właścicielami Raciniewa przynajmniej od roku 1667, kiedy występują w czasie wizytacji biskupa Andrzeja Olszewskiego w 1667 jako opiekunowie kościoła w Boluminku. Nieco później w czasie wizytacji biskup Strzeszcza czytamy, że wieś szlachecka Raciniewo należała do Władysława Zawadzkiego, chorążego pomorskiego, dawniej rozpadła się na 4 działki szlacheckie. Włościan w tym czasie było 7, mesznego na rzecz Kościoła płaciło 3 korce żyta i tyleż owsa. Zawadzcy stanowią znakomitą rodzinę w Prusach Królewskich. Byli między innymi:

Jan Zawadzki – kasztelanem gdańskim 1637-1642, starostą świeckim 1637-1644, starostą pruskim.

Kazimierz Zawadzki – podkomorzyn malborskim i kasztelanem chełmińskim 1676-1692.

Pod koniec XVIII wieku właścicielem Raciniewa, Gzina, Łokotowa i części Czarża był podkomorzy Franciszek Towarowski (występuje jako kolator Kościoła w Czarżu).

W XIX wieku Łokotowo i Raciniewo posiadały wspólnych właścicieli.

Słownik Król. Polskiego podaje, że pod koniec XIX w. Raciniewo razem z Siegswalde obejmowało 617,86 ha ziemi ogrodowej, 38 ha łąki, 5 ha pastwisk, 325 ha lasu, 24 ha nieużytków, 0,31 ha wody – razem 1010,82 ha. Posiadało cegielnię, gorzelnię parową, młyn, hodowlę bydła holenderskiego, owiec i buraków dla cukrowni w Unisławiu. W roku 1885 było w Raciniewie 14 domów, 299 mieszkańców – 214 katolików, 85 ewangelików.

W tym czasie była też 1 – klasowa szkoła ewangelicka (budynek istnieje jeszcze obecnie).

W 1885 roku właścicielem Raciniewa byli Arabowie. Carl Raabe zaciąga w 1893 r. pożyczkę 115000 marek (według zapisu sądowego).

Pod prawną ochroną Konserwatora Zabytków w Raciniewie znajduje się m.in.:

- Zespół pałacowy i dworsko-parkowy:
 - zespół podworski złożony z dworu murowanego z końca XIX w.,
 - zabudowania gospodarcze (murowane) z końca XIX w. i początku XX w.,
 - czworaki (murowane) z lat 1899 – 1900,
- Obiekty techniki i kultury materialnej:
 - gorzelnia, murowana z końca XIX w. oraz dawna Kuźnia, murowana z końca XIX w.

- Obiekty architektury i budownictwa:
- leśniczówka, murowana z początku XX w.

2.3. Obiekty i tereny

Raciniewo jest miejscowością zurbanizowaną dysponującą terenami budowlanymi z przeznaczeniem mieszkaniowym, usługowym, produkcyjnym oraz użytkami rolnymi.

2.4. Gospodarka, rolnictwo

Mieszkańcy Raciniewa utrzymują się z pracy zarobkowej, działalności gospodarczej, rent i emerytur. Największym pracodawcą na terenie wsi jest gospodarstwo rolne oraz gorzelnia.

Struktura działalności gospodarczej w miejscowości Raciniewo na dzień 31 grudnia 2006 r.

-----	produkcja	usługi	handel	gastronomia	transport
Raciniewo	1	8	12	1	2

Struktura użytkowania terenów wsi Unisław i Raciniewo, (wchodzących w skład obrębu geodezyjnego Unisław)

Lp.	Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha	%
1	2	3	4
1.	Użytki rolne:	1003,10	62,07
	- grunty orne	914,31	91,15
	- sady	1,09	0,11
	- łąki i pastwiska	87,70	8,74
2.	Lasy i grunty leśne	424,14	26,25
3.	Grunty pod wodami	3,64	0,23
4.	Tereny komunikacyjne	79,67	4,93
5.	Tereny osiedlowe	60,02	3,71
6.	Użytki ekologiczne	16,00	0,99
7.	Inne powierzchnie	29,44	1,82
	Razem	1616,01	100,00

Struktura wielkości indywidualnych gospodarstw rolnych na terenie wsi Raciniewo

Wielkość gospodarstwa	od 2 ha	od 2 ha do 5 ha	od 5ha do 10 ha	od 10 ha do 15 ha	od 15 ha do 20 ha	od 20 ha do 50 ha	powyżej 50 ha
Raciniewo	-	1	-	-	-	-	1

Sąsiedzi i przyjezdni

Korzystne położenie Raciniewo przy drodze wojewódzkiej nr 551 Bydgoszcz-Wąbrzeźno, stwarza duże możliwości rozwoju w najbliższym okresie.

Od kilku lat obserwuje się w Raciniewie napływ z okolicznych miast, która wybrała to miejsce do zamieszkania z dala od zgiełku i zabiegania wielkich miast, zapewniając jednocześnie dostęp do infrastruktury, wszelkich niezbędnych instytucji i walorów przyrodniczych.

Ludzie, organizacje społeczne

Kształtowanie się liczby ludności we wsi Raciniewo na przełomie lat 1999 – 2006

Rok	Liczba ludności
1999.12.31	723
2000.12.31	733
2001.12.31	730
2002.12.31	723
2003.12.31	721
2004.12.31	717
2005.12.31	715
2006.12.31	700

Na terenie wsi Raciniewo działa:

- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Rada Sołecka.

3. Analiza SWOT

Na podstawie analizy zasobów, opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców.

4. Wizja Odnowy Wsi

Wizja Odnowy Wsi powstała w wyniku dyskusji mieszkańców, odwołuje się do przyszłości.

Wizję Odnowy Wsi Raciniewo sformułowano następująco:

„Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności terenu dla rozwoju turystyki”.

5. Arkusz Planowania

Arkusz planowania – Plan Rozwoju Miejscowości Raciniewo zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów.

Poszczególne priorytety i projekty zgodne są z ustaloną wizją rozwoju miejscowości Raciniewo.

W zależności od zaawansowania prac, projekty powinny być uszczegółowione. Szczególnie ważne jest określenie kosztów związanych z ich wdrażaniem. Zwykle ma to największy wpływ na ustalanie harmonogramu realizacji planu.

6. Harmonogram wdrażania planu i zarządzanie

Harmonogram wdrażania planu wyznacza priorytety dotyczące działań w krótszej i dłuższej perspektywie oraz określa odpowiedzialnych za realizację całego planu oraz poszczególnych jego elementów.

Realizacja części elementów planu będzie odbywać się z udziałem władz gminnych.

Do realizacji na lata 2005-2013 zaplanowano następujące projekty:

1. Budowa placu zabaw dla dzieci.

2. Budowa boiska sportowego.
3. Budowa świetlicy wiejskiej.
4. Rewitalizacja zespołu pałacowego i dworsko-parkowego.
5. Budowa wiat i zatok autobusowych.
6. Modernizacja systemu oświetlenia ulic.
7. Modernizacja systemu gospodarki wodno-ściekowej.
8. Przebudowa nawierzchni ulic oraz budowa chodników i ścieżek rowerowych.
9. Budowa miejsc parkingowych.
10. Budowa mieszkań socjalnych.

Arkusz 1

ANALIZA ZASOBÓW WSI

SOŁECTWO RACINIEWO

GMINA UNISŁAW

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze - walory krajobrazu - walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecz.) - walory szaty roślinnej (np. runo leśne) - cenne przyrodniczo obszary lub obiekty - świat zwierzęcy (ostoje, siedliska) - osobliwości przyrodnicze - wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) - podłoże, warunki hydrogeologiczne - gleby, kopaliny		X	X X X X X X	X X
Środowisko kulturowe - walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe - walory zagospodarowania przestrzennego - zabytki - zespoły artystyczne	X		X X	X
Dziedzictwo religijne i historyczne - miejsca, osoby i przedmioty kultu - święta, odpusty, pielgrzymki - tradycje, obrzędy, gwara - legendy, podania i fakty historyczne - ważne postacie historyczne - specyficzne nazwy	X	X X X	X	X
Obiekty i tereny - działki pod zabudowę mieszkaniową - działki pod domy letniskowe - działki pod zakłady usługowe i przemysł - pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe - tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny) - place i miejsca publicznych spotkań - miejsca sportu i rekreacji		X	X X X X	X X
Gospodarka, rolnictwo - specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) - znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe - możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		X	X	X
Sąsiedzi i przyjezdni - korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) - ruch tranzytowy - przyjezdni stali i sezonowi			X X X	
Institucje - placówki opieki społecznej - szkoły	X X			

- Dom kultury	X			
- Inne		X		
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP	X			
- KGW			X	
- Rada Sołecka			X	

Arkusz 2

Jacy jesteście? – Diagnoza aktualnej sytuacji wsi

Jaka jest nasza wieś?

Co ją wyróżnia?	Wieś usytuowana przy drodze wojewódzkiej, wyróżnia ją położenie, obecność: gospodarstwa rolnego (były PGR), gorzelnii, gminnej oczyszczalni ścieków, wyciągu narciarskiego, terenów leśnych;
Jakie pełni funkcje?	Wieś pełni funkcje: mieszkalne, usługowe, handlowe, produkcyjne.
Kim są mieszkańcy?	Handlowcy, rzemieślnicy, robotnicy, rolnicy, osoby bezrobotne, emeryci, renciści, uczniowie, studenci;
Co daje utrzymanie?	Własna działalność gospodarcza, zatrudnienie w przemyśle, rolnictwo, handlu i usługach, emerytury, renty, świadczenia z pomocy socjalnej, zasiłki dla bezrobotnych;
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich;
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Dyskusje, współpraca z Urzędem Gminy, własna praca – wkład; zebrania wiejskie;
Jaki wygląd ma nasza wieś?	Obejścia zadbane; Część budynków wymaga remontu; Większość dróg o nawierzchni utwardzonej; Wieś częściowo oświetlona;
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Kultywowanie tradycji religijnych, Dożynki wiejskie; spotkania wigilijne seniorów, obrzędy weselne;
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Domy jednorodzinne i wielorodzinne, obejścia z reguły zadbane, domy w dobrym stanie technicznym;
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Wieś zwodociągowana i częściowo skanalizowana; ścieki odprowadzane są do gminnej oczyszczalni ścieków;
Jakie jest rolnictwo?	Na terenie wsi znajdują się dwa gospodarstwa rolne, zróżnicowane wielkościowo: jedno wielkoobszarowe i drugie niskotowarowe gospodarstwo,
Jakie są powiązania komunikacyjne?	PKS, linia prywatna BUS, własne środki transportu;

Arkusz 3

ANALIZA SWOT

Podsumowanie sytuacji rozwojowej wsi Unisław

<p>SILNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none">➤ wysokie walory krajobrazu,➤ korzystny układ komunikacyjny➤ zagospodarowane tereny w centrum wsi i przystosowane do potrzeb mieszkańców➤ tereny inwestycyjne,➤ zasoby historyczne wsi z zabytkami włącznie,➤ poparcie władz gminnych do realizacji działań,	<p>SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none">➤ brak dostępnego miejsca do wypoczynku i czynnego uprawiania sportu,➤ niewystarczający stopień skanalizowania wsi,➤ zły stan budynków mieszkalnych,➤ zły stan nawierzchni dróg,➤ brak wiat i zatok autobusowych,➤ niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,➤ zubożenie mieszkańców,➤ niewystarczająca ilość chodników, tras pieszych i ścieżek rowerowych,
<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none">➤ możliwość uzyskania pomocy finansowej z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na realizację zaplanowanych działań➤ moda na mieszkanie „na wsi”,➤ atrakcyjność inwestycyjna miejscowości,➤ rozwój małej i średniej przedsiębiorczości,➤ integracja społeczeństwa poprzez wspólną pracę;	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none">➤ trudna sytuacja materialna mieszkańców spowodowana strukturalnym bezrobociem,➤ brak dofinansowania zadań z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na realizację zaplanowanych zadań,➤ migracja ludzi młodych i wykształconych,➤ starzenie się społeczeństwa,➤ dewastacja zabytków,➤ stagnacja gospodarcza w kraju;

Arkusz 4

Wizja stanu docelowego

Jaka ma być nasza wieś za 10 lat?

Co ma ją wyróżniać?	Atrakcyjny wygląd, zadbane obejścia, bardzo dobry stan dróg i chodników, plac zabaw dla dzieci, nowe miejsca pracy, dobrze działająca komunikacja, sieć ścieżek rowerowych, boisko sportowe, mieszkańcy zaangażowani w pracę na rzecz wsi;
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkalne, usługowe, handlowe, produkcyjne, agroturystyczne;
Kim mają być mieszkańcy?	Aktywni, zaangażowani, w pełni identyfikujący się z wsią, dbający o stan otoczenia;
Co ma dać utrzymanie?	Rolnictwo, usługi, małe i średnie przedsiębiorstwa, agroturystyka, emerytury i renty;
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Rada Sołecka, Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenia;
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Zebrania wiejskie, działalność społeczna, konsultacje, dyskusje;
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetyczna, wieś atrakcyjna, dużo zieleni, ścieżki rowerowe, boisko sportowe, utwardzone drogi i chodniki, plac zabaw dla dzieci;
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Tradycje ludowe – obrzędy weselne, dożynki, imprezy okolicznościowe; Zawody sportowe;
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Zadbane i wypielegnowane przydomowe ogródki, estetyczny wygląd obejść i gospodarstw, odnowione elewacje;
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Zadbane obejścia i przydomowe ogródki, segregowane odpady;
Jakie ma być rolnictwo?	Dochodowe i zmodernizowane, działalność typowo rolnicza i agroturystyczna, przyjazne dla środowiska przyrodniczego;
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Publiczna i prywatna linia komunikacyjna, poprawa połączeń PKS, idealny stan dróg.

Arkusz 5

ARKUSZ PLANOWANIA NASZA MAŁA STRATEGIA – *PLAN ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI*

Wizja Rozwoju Wsi	
Priorytet 1 <i>„Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności terenu dla rozwoju turystyki”.</i>	
Cel 1:	Cel 2:
Rozwój kultury i sportu	Rozwój infrastruktury
Projekty: <ol style="list-style-type: none">1. Budowa placu zabaw dla dzieci.2. Budowa boiska sportowego.3. Budowa wiat i zatok autobusowych.4. Budowa świetlicy wiejskiej.5. Rewitalizacja zespołu pałacowego i dworsko-parkowego.	Projekty: <ol style="list-style-type: none">1. Modernizacja systemu oświetlenia ulic.2. Modernizacja systemu gospodarki wodno-ściekowej.3. Przebudowa nawierzchni ulic oraz budowa chodników i ścieżek rowerowych.4. Budowa miejsc parkingowych.5. Budowa mieszkań socjalnych.

Arkusz 6

HARMONOGRAM WDRAŻANIA PLANU I ZARZĄDZANIE

Priorytet	Cel	Projekt	Termin realizacji	Sposób finansowania	Uwagi
<i>„Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności terenu dla rozwoju turystyki”.</i>	Rozwój kultury i sportu	1. Urządzenie placu zabaw dla dzieci	2007-2008	budżet gminy środki zewnętrzne	
		2. Budowa boiska sportowego.	2007-2010	budżet gminy środki zewnętrzne	
		3. Budowa wiat i zatok autobusowych.	2007-2010	budżet gminy środki zewnętrzne	
		4. Budowa świetlicy wiejskiej.	2007-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
		5. Rewitalizacja zespołu pałacowego i dworsko-parkowego.	2007-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
	Rozwój infrastruktury	1. Modernizacja systemu oświetlenia ulic.	2007-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
		2. Modernizacja systemu gospodarki wodno-ściekowej.	2007-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
		3. Przebudowa nawierzchni ulic oraz budowa chodników i ścieżek rowerowych.	2007-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
		4. Budowa miejsc parkingowych.	2007-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	
		5. Budowa mieszkań socjalnych.	2007-2013	budżet gminy środki zewnętrzne	